

Bertha Szilvia
országgyűlési képviselő

Országgyűlés Hivatala

Törvényjavaslat: X / 4567

Érkezett: 2012. SZEPTEMBER 26.

Írásbeli kérdés

Kövér László úrnak
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli kérdést kívánok benyújtani az Emberi Erőforrás Minisztériumot vezető miniszterhez, mint a tárgyban illetékes minisztérium vezetőjéhez

„Ki a cigány?”

címmel.

A benyújtott kérdésemre a választ írásban várom.

Tisztelt Miniszter Úr!

Ez akár egy provokatívnak tűnő kérdés is lehetne, de egészen objektív oka van. Hazánkban akár állami, akár EU-s forrással fedezett pályázatokban rendszeresen előjön az etnikai alapú pozitív diszkrimináció elvárása. Nem is akárhogy, sokszor konkrét számokkal meghatározva.

Egyes TÁMOP programokban például kifejezetten előírás, hogy a támogatottak 20%-ának cigány származásúnak kell lennie.

Eközben hivatalos adatok a magukat cigány származásúnak vallókról legutóbb 2001-ben álltak rendelkezésre. Ekkor, ebben a semleges és érdektelen helyzetben, mint az anonimitást biztosító népszámlálás, az önbevallás alapján 190 ezerre tették a cigányság létszámát. A kisebbség korcsoport szerinti állítólagos eloszlása alapján ennek a számnak nagyobb részét kiskorúak teszik ki.

Jobb híján, ezeket kell valós, objektív adatoknak tekinteni, tehát a jogos elvárás szerint ilyen kisebbségi számhoz kellene igazítani a célzott támogatásokat is.

Ezzel szemben azt kell tapasztalnunk, hogy az alig 2%-os felvállalt arányhoz képest a cigányság minden támogatási területen, így a képzési, elhelyezkedést segítő programokban is, központi elvárás alapján, durván felülreprezentált.

A TÁMOP hátrányos helyzetűek foglalkoztatását segítő, 86 milliárd forint keretösszegű program módszertani útmutatójában például kerek-perec az áll, hogy a támogatásból részesülőeknek 20%-nál magasabb arányban kell cigányoknak lenniük, szemben a népességben általuk bevallott 2%-kal. Pedig hátrányos helyzetűnek minősülnek a kisgyermekes anyák, a gyermeküket egyedül nevelők, az 50 év feletti, a pályakezdő

fiatalok, a rokkantak, fogyatékkal élők is. Összességében két millió köré tehető a nem cigány hátrányos helyzetű munkavállalók és munkakeresők száma, velük szemben a munkaképes korú cigányság száma, a hivatalos adatok alapján, jóval kevesebb, mint százezer.

De, hogy ki, mi alapján minősül cigánynak, sehol nincs meghatározva. A módszertani útmutatók alapján az, aki nyilatkozatban annak vallja magát. Csakhogy ez alapján az a cigány, aki úgy dönt, hogy aktuálisan oda akar tartozni, mert éppen ezt diktálják érdekei. Elég papíron nyilatkozni, hogy ő cigánynak vallja magát. Ez nagyjából önkéntes klubnak felel meg.

És jön a másik kérdés: például egy munkáltató mi alapján döntheti el, hogy a jelentkező valóban cigány? Ha annak vallja magát? És ha szőke, kék szemű, diplomás munkanélkülről beszélünk? Akkor elhiggye, és vegye fel a támogatást utána? Vagy a külső jegyek és képzettség alapján mondja azt, hogy nem igaz? Akkor ez is rasszizmus? Ha pedig elhiszi, akkor vajon csalónak minősül, ahogy annak minősíti akár a hivatalos ellenőrzés, akár a társadalom? És ha ezek után egy barna hajú, barna bőrű, szakképzettség nélküli, magyarul is alig beszélő, sajátos szociokulturájú valaki jelentkezik nála, és ő, foglalkoztatóként, cigánynak minősíti, akkor az rasszizmus, mert külső jegyek alapján ítélte? Hát mi alapján ítéljen?

Hallottunk olyan módszerekről is, ahol a helyi cigány kisebbségi vezető minősíthet valakit cigánnyá. De, hogy ő cigány, azt mi bizonyítja? És ő honnan kellene, hogy tudja, minden nyilvántartás nélkül, hogy ki a cigány? A külső jegyek alapján? Vagy, mert ismeri az illetőt és családját? És a településre beköltözők esetében? Tán csak nem rasszista módon, ránézésre?

Hol van bármilyen objektív módszer, egyértelmű definíció, vagy nyilvántartás, ami alapján a cigány származás megállapítható? A kormány hogyan állapítja meg a különböző kimutatásaiban, hogy milyen etnikai alapú támogatást mennyi cigány származású után vettek igénybe? Hogyan lehet a sok tízmilliárd forint jogszerű, valós célnak megfelelő felhasználását így ellenőrizni?

Ha nincs ilyen objektív, egyértelmű azonosítási módszer, amivel a kormány megállapítja, ki a cigány, akkor erre hogyan lehet pénzt biztosítani jogszerűen, etikusan? Sok tízmilliárd forintról beszélünk!

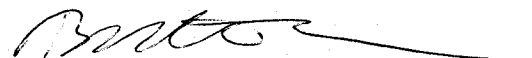
Világos, egyértelmű meghatározásra, ennek alapján nyilvántartásra van szükség.

A cigányság nyilvántartásba vétele, valós helyzetében, létszámában történő tisztánlátás elengedhetetlen alapja lenne a megfelelő, valóban hatékony integrációs programok létrehozásának, azok költségvetési forrásának reális megbecsüléséhez, és ezáltal az adófizetői milliárdok eredménytelen elherdálása helyett érdemi társadalmi, szociális, közbiztonsági változások beindításához. De ehhez tabuk nélkül, nyíltan kellene beszélni a problémákról.

Várom megtisztelő válaszát!

Budapest, 2012. szeptember 26.

Tisztelettel:

Bertha Szilvia
Jobbik